

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

»ENAKOPRAVNOST«

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-5312
Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Po raznašalcu v Clevelandu, za celo leto.....\$5.50
za 6 mesecev.....\$3.00; za 3 mesece.....\$1.50
Po pošti v Clevelandu, v Kanadi in Mexicu za celo leto.....\$6.00
za 6 mesecev.....\$3.25; za 3 mesece.....\$1.60
Za Zedinjene države za celo leto.....\$4.50
za 6 mesecev.....\$2.50; za 3 mesece.....\$1.25
Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države:
za celo leto.....\$8.00 za 6 mesecev.....\$4.00;

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

KDO JE MOLOTOV?

Slično kakor Litvinov, njegov prednik v komisarijatu za zunanje stvari, je tudi Molotov šel skozi svojo revolucionarno kariero pod psevdonomimom. Toda ne kakor Litvinov. Pripada namreč po svojem pravem imenu — Skrjabin — staremu ruskemu rodu. Molotov je nečak slavnega ruskega komponista Skrjabina.

Molotov je zelo plodovit pisatelj ter ima več in tudi daljše govore nego katerikoli drugih ruskih vodilnih osebnosti. Njegove javne izjave pa pričajo, da zavzema prvo mesto v taboru nasprotnikov narodnega socializma.

Njegovo gospodarnost ima hud nedostatek. Molotov je nagnjen k jecljanju. To mu je že večkrat povzročilo neprimolike ob nepravem času.

Kot ministrski predsednik Sovjetske unije je imel Molotov z zunanjimi državniki, ki so se mudili v Moskvi na obisku več stikov, nego kateri koli drugi ruski komisar razen Litvinova. Njegovo obnašanje je nepriljudno in rad se šali. Nedavno je opustil nošo čepice, pokrivala komunističnih veteranov ter jo je zamenjal s "kapitalističnim" klobukom.

Pred revolucijo je bil Molotov odvetnik. Bil je, kakor se je tedaj govorilo, "legalen boljševik" in je spadal v tisto sekcijo stranke, ki je imela svoje zastopnike v carski dumi. Ni se pa udeležil revolucije v oktobru 1917. Njegov vzpon se je šele začel, ko ga je Ljening spraval v tajništvo komunistične stranke, kar se je zgodilo l. 1921. Molotov je znan kot ožji politični zaveznik maršala Vorosilova.

Kot komisar za zunanje zadeve bo imel Molotov za gostitelja domačina tudi komisarja. Njegova žena je bila namreč v januarju imenovana za komisarja za ribolov in ribjo industrijo. Prej je bila podkomisarka in je upravljala parfumerijski in kozmetični oddelek ruske vlade.

Ona je čedna in delavna žena. Ima tudi takt. Čeprav je bila odgovorna za popularizacijo črta (rougea), ni nikdar uporabljala zase tega pripomočka za žensko lepoto.

AMERIŠKE SUROVINE ZA ANGLIJO

Vodja laburistične opozicije Attlee je vprašal ministrskega predsednika Chamberlaina, kaj je z vestmi o pogajanjih med Anglijo in Ameriko za naravno izmenjavo surovin. Attlee je pripomnil, da bi tak sporazum nikakor ne odgovarjal ameriškim in angleškim načelom o svobodni trgovini. Ministrski predsednik Chamberlain mu je kratko odgovoril, da so se začela pogajanja z USA za izmenjavo nekaterih surovin, ki so obema državama potrebne kot vojne rezerve. Pobudo za pogajanja je dala USA. Čeprav je britanska vlada popolnoma istih misli kakor ameriška vlada glede tega, da je treba sistem trgovinske izmenjave nadomestiti s sistemom redne mednarodne trgovine, je britanska vlada vendarle zavzela stališče, da v izrednih okoliščinah ni izvedljiva normalna izmenjava surovin, ki ne spadajo v sistem rednega trgovinskega prometa.

Na vprašanje liberalnega poslanca Manderja, koliko je resnice na vesti o izgonu večje skupine nemških narodnih socialistov iz Anglije, je notranji minister Hoare izjavil, da so bile vesti o izgonu 50 narodnosocialističnih agentov netočne. Res pa je, da so bile nemške organizacije v Angliji postavljene pod policijsko nadzorstvo. Notranje ministrstvo je sedaj odredilo, da se iz Anglije izžene 9 Nemcev. Trije so dekretu o izgonu že prešli. Ukrepi angleške vlade niso v kaki zvezi z izgonom nekaterih angleških trgovcev iz Nemčije.

V Jugoslaviji je bilo koncem l. 1938. po najnovejših podatkih 2976 industrijskih podjetij. Vrednost industrijskih proizvodov je cenjena na 14 milijard in 517,500,000 din. Živilska industrija šteje 833 podjetij (vrednost proizvodov 4.21 milijard din), lesna industrija 396 podjetij (1.69 milijard din), tekstilna industrija 306 podjetij (2.23 milijard din).

Prvi italijanski vojak, ki je padel v Albaniji, je bil poročnik Rudolf Bombič iz Pulja v Istri. V Pulju so mu priredili slovesen pogreb, ko so prepeljali truplo iz Albanije domov.

Zanimive vesti iz stare domovine

Spomenik zdravniku

Dne 18. maja je bil pred Ljubiščem na Zaloški cesti v Ljubljani slavnostno odkrit spomenik odličnemu zdravniku Edu Slajmerju, ki je umrl leta 1935. Finančna sredstva je deloma prispevala mestna občina ljubljanska, deloma pa so bili darovani od posameznikov. Kip je delo akademičnega kiparja Zdenka Kalina.

Osemdesetletnica

Slovenska etnografija šteje med svoje najstarejše delavce upokojenega župnika Ivana Šašljaja, ki je dne 13. maja obhajal svojo 80-letnico. Glavno težišče Šašljajevga dela je vedno bilo v narodopisju. V raznih listih je kar sproti objavljaval pravljice, pregovore, vaje, narodne pesmi in slovarsko gradivo, kar ga je zbral med ljudstvom. Posebno Bela Krajina je po Šašljajevu zaslugi ohranjen v vsem svojem dejanju in nehanju, v šegah in izražanju. Jubilant je bil rojen leta 1859 v Mokronogu in kljub visokim letom še vedno piše in objavlja.

Strelna udarja

Dne 10. maja je divjalo hudo neurje nad Moravčami in okolico. Strelna je udarila v več dreves in tudi v kozolet posestnika Franca Klopčiča, ki je pogorel s pridelki vred. Od raznih strani prihiti gasilci so ogenj omejili in rešili druga okoliška poslopja.

Otroci na sodišču

Koča Anton Peček iz Klokovnika pri Ločah je bil na sodišču v Slovenskih Konjicah obsojen na tri mesece zapora, ker je nekemu posestniku pokvaril sod vina s tem, da je vanj vlij steklenico petroleja. Nekaj dni potem pa se je na sodišču pojavila Pečkova žena s štirimi otroci, ki so po 13, 3, eno leto in 4 mesece stari, ter pustila tam eno leto starega fantiča in štiri mesece staro dete, češ, ker ji je sodišče zaprla moža, naj ima pa še otroke. Uradništvo sodišča je imelo precej posla in neprimolike, predno je spravilo otročiča v začasno oskrbo k dobrim ljudem. Mati se bo seveda za ta čin morala zagovarjati pred istim sodiščem.

Bogati šved potuje

V Sarajevo je prispel šved S. E. Hellerstrom, ki se je podal na svetovno potovanje menda za kako visoko stavo, na ta način, da po vsej kopnini jaha konja in da se bo posluževal kot edinega prevoznega sredstva ladje. Mož si v vsakem večjem kraju najme konja zase in za vodnika, na drugi postaji pa vodnik oba konja odvede nazaj. Čudaški potnik je v Sarajevo prišel 2 dneva, potem pa je najel konja in vodnika za potovanje v Jajce in je določil za to razdaljo 160 km tridnevno potovanje. Švedski potnik ima na razpolago dovolj denarnih sredstev in se med svojim potovanjem ne ukvarja z nobenim poslom. Ko so ga vprašali, kaj ga je poleg stave še napotilo po svetu, je odgovoril, da je velik ljubitelj prirode, ki pa ostane neodkrita onim potnikom, ki se poslužujejo na svojem potovanju železnice, avtomobila in letala. Kdor tako potuje, ne more spoznati krajev in ljudi, povrhu pa ga še vsi pešci preklinjajo avtomobiliste.

Porod v pisarni

Bjelovarski odvetnik dr. Kovčević je imel v svoji pisarni tem dni alimentacijsko pogajanje z nenavadnim zaključkom. Iz neke okoliške vasi je prišla v odvetniško pisarno kmečka mladenka v spremstvu svojega očeta in nekega mladega kmečkega fanta. Vsi trije so prosili odvetnika, naj napravi pogodbo, po kateri bo mladenič dajal prispevke za otoka, ki ga pričakuje dekle. Ko so bila pogajanja že pred zaključkom, je mladi kmetič postal slabo in kmalu je kar v pisarni rodila zdravega sinčka. Mladi materi je nudila pomoč odvetnikova dekla in, ko so mater in otroka odpremili v bolnišnico, sta fant mlade matere in njen oče pod vtisom nenavadnega dogodka brez vsakega prekanja podpisala pogodbo o izplačevanju alimentov.

Stara cipresa

Na dvorišču Kara-begove džamije v Mostaru stoji ogromna cipresa, ki so jo, kakor poročajo stare listine, vsadili leta 1557. Cipresa sega skoraj do vrha minareta, njeno deblo pa je trdo in gladko kakor jeklo. Ogromno, staro drevo spada med pomembne mostarske tujsko-pometne atrakcije.

Zgodnje ženitve

Cerkveno sodišče banjaluške eparhije je obravnavalo nedavno zanimivo in zamotano disciplinsko zadevo. Obtožen je bil pop Obradović iz neke vasi v kotvaroškem srezu, ker je poročil nekega mladeniča, ki je bil star šele 13 let. Po določilih pravoslavne cerkve morajo imeti ženi in za seboj najmanj 16 let starosti. Cerkveno sodišče je popu očitalo, da je dobro vedel, da ženin še ni star 16 let. Obtoženi svečenik se je branil, da so mu ženinov oče in mnogi sorodniki dokazovali, da je fant že dosegel za zakonski stan predpisano starost. Cerkveno sodišče je uvedlo intenzivno preiskavo in zdaj se je izkazalo, da so 13letnega fanta že zdaj tretjič ženili. Njegov oče je zdaj ukanil že tretjega duhovnika. Prvič so dečka oženili, ko je bil star komaj 10 let, drugič pa v začetku lanskega leta. Bile so to navadne spekulacije z doto in vse tri neveste ali žene so takoj po poroki utekle. Zadnja nevesta je bila stara 25 let. Ko je bilo vse to ugotovljeno, je prišla zadeva pred okrožno sodišče, ki je očeta malega ženina obsodilo na nekaj mesecev strogega zapor.

Nova zbirka pesmi

Da je med našim ljudstvom še dokaj lepih, nenapisanih narodnih pesmi, ki jih odlikuje sočna melodija, čisto originalna ritmika (5/4 takt) in končno tudi lepo besedilo, dokazuje nova zbirka narodnih pesmi za moški zbor, ki jo je izdal naš celjski skladatelj Ciril Pregelj pod naslovom "Fantje na vasi," katere II. zvezek, obsegajoč 18 zborov, je pravkar izšel. Poleg 2 koroških in štirih gorenjskih so vse ostale štajerskega porekla, tako zlasti iz okolice Šmarja pri Jelšah, dve sta pa iz Prlekije. Zadnji dve preveva pristna prlekška šegavost. Glasbena struktura je naravna, tok posameznih glasov nepriljuden in peven. Zato je zbirka tako po izboru pesmi, kakor po načinu harmonizacije priporočljiva vsakemu količniku uvečbanemu zboru, nabavijo naj si jo pa tudi oni, ki že imajo I. zvezek te zbirke. Dobiva se po knjižarnah ali pa pri izdajatelju v Celju v samozaložbi.

*Barberton, O. — Frank Platanar, član in blagajnik društva 48 SNPJ, se je 9. maja pri svojem delu v tovarni težko ponesrečil. Vrelo tekoče železo mu je pljusnilo po nogah in ga hudo opeklo. Nahaja se v mestni bolnišnici.

Tudi za kite je prišel "lovopust"

Lov na kite je menda edini cembra — s tem, da matična ladja, ki je opremljena z vsemi napravami za kuhanje olja, odplove v prave vode, motorni čoln pa vsak dan odplove daleč ven in se v enakomernih razdaljah postavi okrog nje v razdalji kakih 70 km. Kadar kaj ujamejo, privlečejo svoj plen na ladjo, kjer ga takoj vzame v roke drugo moštvo in ga začne predelavati. Nekateri kiti so naravnost velikani v morju in je treba velike spretnosti, da žival pripravijo mrtvo na ladjo. Največji so tudi do 30 m dolgi in tehtajo tudi po 160 ton (tona ima 1000 kg!), kar je nekako toliko kot 28 slonov ali 180 pitanih volov. Ako osem motornih čolnov ujame na dan po 15-20 takih plavajočih velikih kitov, ki so nič hudega slučaj prišli na površje, da se nasrkajo svežega zraka, je to že lep uspeh in velika "lovska sreča."

Iz enega takega kita je konzerv in raznih ekstraktov cele skladovnice!

Lov na kite pa je težak in naporen, saj je treba vztrajati v najostrejšem vremenu in večkrat ob razburkanem morju v majhnem motornem čolnu in čakati na priliko. Zlasti veliko odgovornost ima strelci, po večini je to Norvežan, ki iz posebnega topiča izstrelji v kita harpuno — puščico, ki se zapiski kitu v mehko telo in ga tako po 1000 do 1500 m dolgi vrvi priveže na čoln. Ako ta strelci zgreši, je lahko napor celega dne prazen in brez uspeha. Večših traja lov na enega kita po 5 ur, ker pride na površino, pa se spet brezbržno potopi in ga morda skoro celo uro ni več na vrh. Treba je pač poznati navedenih morskih velikanih, da se jim čoln približa na primerno daljavo, ne da bi jih samo plašil in odganjal. Zadedi kit se skuša najprej potopiti in kruto optepa z velikim repom. Zato mora moštvo prvi hip po strelu pustiti vso vrvo, na kateri je harpuna, kakor pač kit beži. Ko je vsa dolžina vrvi izrabljena, začne polagoma vleči k sebi in ko ga pritegne do čolna, je večino že skoro gotovo mrtev, ker je kljub svoji ogromnosti kaj rahlega življenja. Mrtev pa bi se kmalu potopil, zato je prvo delo, da ga s posebnimi sesalkami napolnijo z zrakom, le tako ga morejo pripeljati do matične ladje. Tu ga potegnejo na krov in tovarna na ladji začne obratovati. Mrtev kit namreč zelo hitro začne razpadati, ker ga je skoro samo olje in maščoba, zato ga ni mogoče drugače pripeljati v domače pristanišče kot predelanega. Na ladji se v tistih kratkih tednih dela s polno paro, ako imajo lovci kaj sreče, tudi noč in dan, v dveh ali treh delovnih časih. Za opazovalca pa so najbolj zanimivi trenutki, preden strelci izstrelijo harpuno, ko vse moštvo v čolnu za napetimi očmi zasleduje tostelega kita, ki se prepeljuje po morju in sikaje brizga iz nosnic debele curke morske vode.

V južnih morjih je zlasti vredna "divjačina" veliki kit ali glavač, ki ima v glavi neko gosto oljnatu tekočino. Poleg dragocene in redke ambre je ta tekočina največji plen, ker je njena raba v industriji zelo mnogostanska. Glavač živi sicer le v globinah do 1000 m, kjer je njegova hrana — silne množine polipov in hobotnic, ki se oprijemajo njegove velike glave. Ubija svoj plen na ta način, da z glavo in telesom pritiska ob tla in vse mečka pod seboj, potem pa vse to potegne v svoje prostorno žrelo. Pri tem udarjanju ob morsko dno mu oljnata tekočina v glavi blaži udarce. Lov se začne — prve dni de-

lov — razen morda še lova na slone ali leve — pri katerem posameznik nič ne opravi. Tu je treba velikega kapitala in veliko izvežbanih ljudi, preden se sploh kaj začne poskušati. Severni narodi kite sicer love že od nekdaj, toda v prejšnjih časih so jih lovili le za svojo uporabo, za hrano in obutev. Ako je cela nasebina Eskimov v eni zimi ujela enega kita, je bila že skoro preskrbljena. Danes pa je to postala cela industrija, ki nosi lepe dobičke, pa tudi — ako se lov ne posreči — velike izgube.

Lov na kite pa je težak in naporen, saj je treba vztrajati v najostrejšem vremenu in večkrat ob razburkanem morju v majhnem motornem čolnu in čakati na priliko. Zlasti veliko odgovornost ima strelci, po večini je to Norvežan, ki iz posebnega topiča izstrelji v kita harpuno — puščico, ki se zapiski kitu v mehko telo in ga tako po 1000 do 1500 m dolgi vrvi priveže na čoln. Ako ta strelci zgreši, je lahko napor celega dne prazen in brez uspeha. Večših traja lov na enega kita po 5 ur, ker pride na površino, pa se spet brezbržno potopi in ga morda skoro celo uro ni več na vrh. Treba je pač poznati navedenih morskih velikanih, da se jim čoln približa na primerno daljavo, ne da bi jih samo plašil in odganjal. Zadedi kit se skuša najprej potopiti in kruto optepa z velikim repom. Zato mora moštvo prvi hip po strelu pustiti vso vrvo, na kateri je harpuna, kakor pač kit beži. Ko je vsa dolžina vrvi izrabljena, začne polagoma vleči k sebi in ko ga pritegne do čolna, je večino že skoro gotovo mrtev, ker je kljub svoji ogromnosti kaj rahlega življenja. Mrtev pa bi se kmalu potopil, zato je prvo delo, da ga s posebnimi sesalkami napolnijo z zrakom, le tako ga morejo pripeljati do matične ladje. Tu ga potegnejo na krov in tovarna na ladji začne obratovati. Mrtev kit namreč zelo hitro začne razpadati, ker ga je skoro samo olje in maščoba, zato ga ni mogoče drugače pripeljati v domače pristanišče kot predelanega. Na ladji se v tistih kratkih tednih dela s polno paro, ako imajo lovci kaj sreče, tudi noč in dan, v dveh ali treh delovnih časih. Za opazovalca pa so najbolj zanimivi trenutki, preden strelci izstrelijo harpuno, ko vse moštvo v čolnu za napetimi očmi zasleduje tostelega kita, ki se prepeljuje po morju in sikaje brizga iz nosnic debele curke morske vode.

Na trgovski uspeh more računati le lovska ekspedicija, ki je smotru, vremenu in ozemlju primerno opremljena. Tu, v pokrajini ostrega mraza, večno plavajočega ledu, je važna vsaka malenkost, saj je vse moštvo mesece in mesece navezano izključno samo nase. Lahko se zgodi, da ladja v preveliki goščeni za večjim plenom zamre v led in je prisiljena tam prezimiti — tudi za take izrednosti mora biti vse preskrbljeno. Zato ima vsaka ekspedicija na krovu matične ladje seveda tudi zdravnika, saj je tu ljudi kot v majhni vasi ki vsi vse dni delajo z vsemi močmi pod

ŠKRAT

Ti presnete ženske! Ravno ko tole pišem, delam pokoro. Tista mi je rekla: če ne boš več pisal Škratu, bo pa kajtnegne pustila. To pa žihir verjamete.

To le je novica, ki jo je treba povedati. Na tistem pikniku pod za pogorelec pri Glažarju dne 30. maja, je bilo čistega dobička \$121.05. Naš pek Pianekki je pustil stil, da je doma v peči gorelo je prišel tja žejo gasiti.

Pri otvoritvi Društvenega doma v Euclidu je Mike Plut dobral bro zastopal Maple Heights, pogledno pri bari. Tudi Ivan Zorjan man je prepeljal društvo Zvonik so jako lepo zapeli. Tam gori, našo vasio. John Bukovnik je imel nove hlače.

Pri morju so vojaki imeli vso je in samo še en korak, pa bi spadli v morje. Pa je komandant rekel "holt" ob pravem času. Joe Pograjc

— Dočim je nacijska Nemčija v zvezi s civilno vojno v Španiji strogo prepovedala vsako pisanje, s katerim bi se priznalo njeno vdeležbo v konfliktu, so zdaj nemški časopisi polni hvale o "sijajnih uspehih" nemškega orožja v Španiji. Te dni se je vrnilo domov šest tisoč moških, kateri so bili ob izkrcanju v Hamburgu sprejeti z velikanskim pompom. Priznava se, da so bili nemški avijatiki in tehnične vojaške enote v Španiji skoraj od prvega dneva civilne vojne in da se jih v prvi vrsti rabilo za prevajanje vojaštva iz Maroka v Španijo. Nemška armadna publikacija "Wehrmacht" je v posebni izdaji objavila slike, ki kažejo nemške vojaške enote v tankih, aeroplanih in pri topništvu. Isti list poroča, da so nemški bombniki kadri tekoma napadov na Madrid v letu 1936 v enem samem polletu vrgli na mesto od 30 do 40 ton bomb.

— Sovjetski zunanji komisar Molotov je pred 1200 delegatov najvišjega sovjeta v Moskvi izjavil, da zadnji načrt, ki sta ga predložili Anglija in Francija za trozvezo proti nacijski agresiji ni zadovoljiv, kajti med drugimi vsebuje pogoje, ki bi ugnali ali zmanjšali nemško nevarnost. Toda sovjetski komisar načrta ni odklonil. Priznal je, da zadnji načrt predstavlja "korak naprej za ustvaritev fronte miru" ter dostavil, da "Sovjetska unija vidi nujno potrebno združene obrambne fronte." Iz Londona se med tem javlja, da zunanji minister Halifax ustežno osebno odpotovati v Moskvo, upanju, da s tem razbini dvome o iskrenosti Anglije za trozvezo, ki naj bi ustavila Hitlerja in zadržala mir v Evropi. Rusija hoče garancijo, da ji bosta Anglija in Francija avtomatično prišli na pomoč, ako bi bila poškodovana v vojno kot posledica nemškega napada na Rusijo ali kot posledica pohoda skozi Litvinsko, Latvijo ali Estonijo.

najtežjimi razmerami. V marcu ali aprilu se vračajo s polno naloženo ladjo domov, med svojimi, kjer preživijo letne mesece, pa imajo tudi kiti mir v svojem prostornem kraljestvu, da v miru vzreje mladice.

1

ROŽNI VENEC

ROMAN
Prevod iz angleščine

VOJVODINJA

Tih pokoj letnega popoldneva je sanjal nad overdenskim parkom in vrtovi. Sončni žarki nad skrbno negovanimi tratami so se po malem umikali sencam in krošnja visoke cedre je vabila na hladen počitek, po katerem si bil hrepenel ves dan.

Kakor tudi je bila stara, trdno zidana hiša prostorna in udobna na znotraj, bi bila na zunanaravnost grda, če bi njenih zidov brez slehernih okraskov ne prerasčal čez in čez bršljan, magnolija in spenjave vrtnice, da so bili kakor odeli v mehak kožuh; in po tem sončnem zelenju so viseli nežni beli cveti ter škrlatnordeči grozdi popkov, kakor bi jih bila vanj umetelno uvezla mojstrska roka.

Ploščad ob poslopju je držala na eni strani v rastlinjak, na drugi v akvarij. S ploščadi so vodile v enakih presledkih široke stopnice na trato pred hišo. Onkraj te mehke, zelene zametne preproge se je širil park s svojimi čudovitimi skupinami stoletnih dreves, naljubše zatočišče plahih, rjavih srn; in skozigosto drevesno listje se je svetlikala demantno čista reka, ki se je kot ozek, srebrn pas ljubko vila med bujno, z zlatorumenimi zvončki in kravšami posejano travo.

Sončan ura je kazala na štiri.

Ptiči so dremali v svojem opoldanskem počitku — noben list ni šumel, noben sicer se tako živahen ptiček ni cvrčal; vladala je skoraj mrka tišina. Na svojem navadnem prostoru pod cedro je spala živorečča papiga.

Potem so se odprla neke vrata.

Pred hišo se je pojavila ženska, krenila po ploščadi in izginila med grede rož. Bila je vojvodinja Meldrumska, in prišla je, da bi narezala nekaj rož, opravilo, ki ga ni prepuščala nobeni drugi, še tako veliki roki. Nosila je staromoden slamanik, šampijon, ki si ga je pod svojim dvojnimi podbradkom zavazala s črnimi travkami, ohlapno jopico iz neobdelanega platna, zelo kratko krilo in čevlje, ki so živo spominjali na obutev v švicarskem Engadinu. Roke so ji tičale v prav starih obnošenih rokavicah in nosila je vitrasto košaro ter ogromne škarpje.

Neki šaljivec je dobro zadel, ko je rekel: če bi darežljiv človek srečal Njeno Milost, vojvodinjo Meldrumsko, ko se vra-

bavala, jo je kmalu nagnilo, da je začela prirejati eno slavnost za drugo. Tako se je zgodilo, da je postal Overdene najbolj priljubljen kraj, kjer so se po mili volji shajali najrazličnejše usmerjeni duhovi. Vsak je našel tam ljudi, ki se je z njimi sešel najrajši — vsakemu se je nudila priložnost, da je na svoj najljubši način preganjal čas. Postelja in hrana sta bili izvrstni, in naj te je privedla pot v vojvodinjin dom pozimi ali poleti, nikoli se nisi dolgočasil. Prišel si in odšel, kakor se ti je zljubilo, in bivanje tam ti je sladila gospodarica s svojimi nepreračunljivimi domisleki.

Svoje prireditve je delila vojvodinja v tri vrste: slavnosti za zabavo, slavnosti za povprečno družbo, in slavnosti za gornjih deset tisoč. In takšna zabava zadnje vrste je bila določena za večer, ko se je vojvodinja po izredno dolgem opoldanskem počitku napravila v svojo vrtno obleko in odšla rezat rože.

Ko je stopala po ploščadi, je Tomka, razvajena papiga, dremavo odprla eno oko, pomežiknila gospodarici, tlesnila z jezikom, kar naj bi veljalo za poljub, se zasmejala predse in spet zadremala.

Med vsemi živalskimi ljubljenci, ki jih je vojvodinja gojila, je uživala Tomka nedvomno največjo naklonjenost Njene Milosti. Že kupljena je bila iz posebnega vzroka. Po moževi smrti je vojvodinja nekako pogrešala njegove trde osornosti in dražilo jo je, ker je menil sleherni mož, da se ji mora bližati samo z najbolj izbrano, suženjsko vljudnostjo. Dobro bi ji delo, ako bi jo komorni strežaj kdaj obljubljal ali če bi domačemu duhovnu ušla kdaj izmed zob kakšna zarobljena beseda. Tako pa je občutila, čim dalje tem večje neugodje, dokler ni nekega dne brala v listu, da je naprodaj papiga, ki zna izvrstno govoriti in da obsega njen slovar gotovo nič manj ko pet sto besedi.

Vojvodinja se je takoj odpeljala v mesto, poiskala ptičarja in kar je na lastno uho čula od papige, je bilo toliko, da je ptičja pri priči kupila in ga lastnostnoročno prinesla v Overdene.

Prvi večer je novi gost sedel zlovoljno v svoji lepi gajbici ter ni in ni maral črhiniti nobene besede, četudi je vojvodinja ure dolgo prežala nanjo, zdaj prav ob kletki, potem spet skrita v oddaljenem kotu; posedala je v naslanjaču za pečnim zaslonom in se za ptiča navidezno ni prav nič zmenila ali pa je gledala vanj in napeto prisluškovala. Tomka je tleskala z jezikom, če se je gospodarica le prikazala iz kakšnega skrivališča, ali je pa metala dolge, dolge poljube za služabnikom, če je na priliko kateri smuknil čez vežo, in se potem hrupno smejala. Da bi

upornici izbistrila spomin, ji je vojvodinja v svojem obupu prišepetavala po vrsti besede, ki jih je bila čula od nje v trgovini, vendar ni dosegla tudi s tem nič drugega, kakor da ji je Tomka milostno prikimala in si s kremplji stiskala kljun. Vendar se vojvodinja svojega kupa ni kesala. Rada je gledala ptičjevo rdeče perje in počivat je šla s sladkim upanjem, da se bo novi družinski član do naslednjega jutra spametoval.

In res, zgodilo se je tako. Že na vse zgodaj se je uverila tako hišna, ki je pometala vežo, kakor tudi strežaj, ki je zvonil k zajtrku, da se je ptič čeznoč spet naučil govoriti. In ko se je vojvodinja celih deset minut pozneje kakor navadno približala po stopnicah, je Tomka jezno bila s perutmi ter jo pozdravila: "No, stara, ali si se vendar prikazala?" In "stara" se je usedla k zajtrku tako dobre volje kakor že mesec ne.

GOSPODIČNA JANA CHAMPION

Edina sorodnica, ki je smela trditi, da je pri vojvodinji nekako doma, je bila njena nečakinja in nekdanja varovanka Jana Champion. Ta domovna pravica se je pa omejevala samo na to, da je smela Jana v Overdene ali v tetino hišo v mestu prihajati, kadar se ji je zljubilo, ostajati, dokler je hotela, in ji ni bilo treba nikomur odgovarjati, kaj dela in česa ne dela.

Ko je bil Jani umrl oče, se je končalo tudi njeno samotno deklišvo v norfolški domovini; takrat bi bila rada stopila pri teti na hčerino mesto, toda vojvodinja ni potrebovala nobene nadomestne hčere, in še prav posebno ne takšne, ki je imela tako svoje lastne nazore in bila tako samostojnega značaja kakor gospodična Champion ter bila vrh vsega tega tako malo fepa in skoraj cel možki. Zato so ji povedali, da je sicer vedno dobrodošla, a ne sme pričakovati v hiši nič več pravic ko drugi gostje. Nima pa tudi nobenih dolžnosti, posebno ne glede gostov. Njena Milost želi vse pravice in dolžnosti gostov.

Mizarsko delo

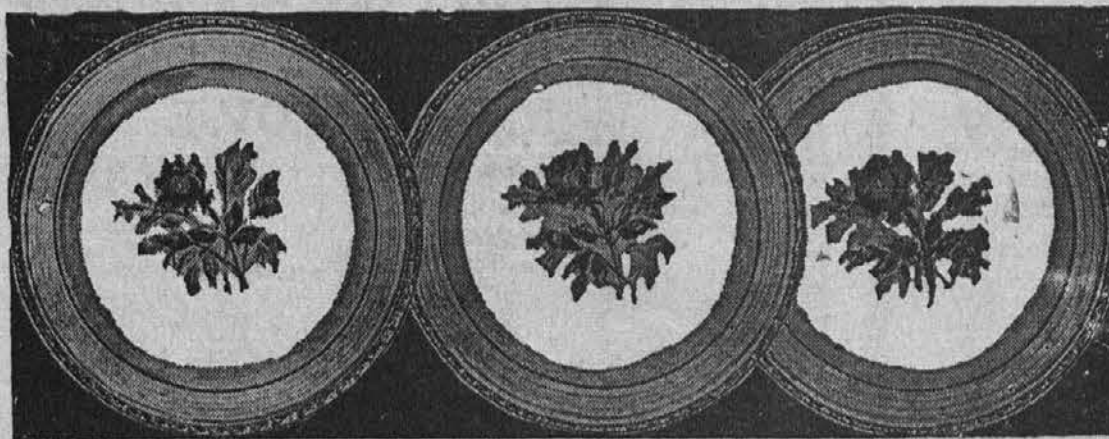
Rojakom se priporočam za izvršitev vsakovrstnega mizarskega dela. (Carpenter). Presejil sem se na 896 Alhambra Rd. Valentin Gorup — KE 4887-J.

Naprodaj

Tri do 36 akrov, kolikor hočete; hiša z 8 sobami, velik hlev, garaža za 2 avtomobila; lastni plin, sadje. Za več podrobnosti vprašajte pri Chas. Dressler, Willowick Drive off E. 305 St. od Lake Shore Blvd.

Zavarovalnino

proti ognju, tatvini, avtomobilskim nesrečam itd. preskrbi
Janko N. Rogelj
6208 Schade Ave.
Pokličite:
Endicott 0718

ljubja vršiti sama in prirejati družabne zabave po lastnem okusu.

Jana Champion je bila v tridesetem letu. Dober poznavalec ljudi jo je imenoval nekoč vzor ženske v nelepi odevi. Doslej pa ni še noben možki za neznamo lupino spoznal lepote te vzorne ženske duše. Spremeniti bi utegnili svet v paradiz morda za telesnega slepca, katerega ne bi mogla motiti neugodna zunanjost za spoznavanje njene globoke notranje vsebine, tako da bi mogel zadostno dojeti vso bogato ljubezen Janinega zvestega srca, in spoznati, kak bajen božji dar bi bila takšna žena. A

doslej, kot rečeno, še ni križal njene poti noben slepec, ki bi bil zmogel z notranjim očesom spoznati to vzorno žensko dušo. Kazalo je, da se bo morala Jana Champion za vedno zadovoljiti s podrejenim vlogom, ko je imela vendar vse sposobnosti, da bi sijala prav na prvem mestu.

Že dostikrat je bila družica pri porokah, kjer neveste kljub zunanjim čarom niso imele nič lastnosti, ki bi jamčile možu srečen zakon, lastnosti, ki jih je imela Jana Champion v tako obilni meri.

In ona, ki je imela materinsko srce kot le malokatera, je smela biti doslej samo krstna

botra pri otrokih svojih prijateljev in znancev.

Cudovito lepo je pela, a ljudje navadno sodijo, da mora biti lep glas združen z lepo postavo, zato so vedeli le prav redki, kako Jana poje, in ker je tudi izvrstno igrala na klavir, se je naključilo redno tako, da je spremljala druge pri petju.

(Dalje prihodnjiz)

Išče se

ženska za splošna hišna dela pri družini brez otrok. — Plača po dogovoru. — Katera želi imeti tudi dober dom, naj se zgleda na 15318 Shiloh Rd., poleg SDD na Waterloo Rd.

1896

1939

NAZNANILO IN ZAHVALA

Globoko potrti in žalostnega srca naznanjamo vsem sorodnikom in prijateljem, da je bela žena kruta smrt nenadno pretrgala nit življenja ter nas je zavedno zapustila naša ljubljena soproga in dobra skrbna mati

Ana Rasperger

(rojena Zupančič)

Zatisnila je svoje blage oči 13. maja, stara 42 let. Pogreb se je vršil iz cerkve sv. Pavla na Calvary pokopališče, kjer smo jo položili v naročje materi zemlji.

Pokojnica je bila rojena v vasi Bistrica pri št. Rupertu na Dolenjskem. V dolžnost si štejemo, da se tem potom iskreno zahvalimo za vence, ki so jih položili prijatelji k njeni krsti. Zahvalo naj sprejmejo sledeči: Mr. in Mrs. Charles Zupančič, Mr. in Mrs. Yerak, Mr. in Mrs. Otto Roll, družina John Barkovich, Anton Babič, Mr. in Mrs. John Burja, Mr. in Mrs. Peter Bukovnik, Joe Babič, Mr. Joseph Paulin, Miss Ruth Langwald, Julius Cerar in družina, družina Sever, Mr. in Mrs. Perdan, družina Herstek, družina Ayer, Mr. in Mrs. Bastik, Mr. in Mrs. Stakich, Nettie Picon, družina Jelerčič, Joe Bartel, Mr. in Mrs. John Pauly, Mr. in Mrs. Joe Fajdiga, Anna Perc in družina, družina Frank Ivančič, Mr. in Mrs. Oden, Mr. in Mrs. Frank Sustarsich, Mr. in Mrs. Frank Vidmar, Mr. in Mrs. Matt Yurkovich, Mr. in Mrs. Joe Paulich, Mr. Frank Pintar, Mrs. Mary Sustarsich, in sosedje.

Dalje hvala vsem, ki so darovali za sv. maše, ki se bodo brale za mir duše pokojnice in sicer sledečim: Mr. James Bartol, Frank Narolie, Louis Valencich, Richman Girls, Mr. Carmen Carter, Mrs. Jennie Prijatelj, Mr. in Mrs. Vidmar, Mr. in Mrs. Louis Petrich, Mr. in Mrs. J. Tomazin, Tony Jagodinec, Jennie Marolt, Richman Girls, Mr. in Mrs. T. Babič, Mrs. Paulich, Mrs. Pizmoht, Miss M. Kaušek, Mrs. J. Mullally, Mr. Anton Pavli, Slovenska ženska Zveza, št. 14, Ivančič družina, Miss Eleanor Bollash, Mrs. Albina Jerman, Mr. in Mrs. Louis Zakrajsek, Mr. in Mrs. G. Molle, Mrs. A. Svetek, Mrs. A. Vidensek, Miss Frances Zupančič, Mr. Frank Rich, Mr. in Mrs. Tony Grosely, Mr. in Mrs. Ogrin, Mr. in Mrs. Kocjan, Mrs. A. Perce in družina, Mrs. Helen Somrak, Mr. in Mrs. Julius Cerar.

Naj bo izrečena globoka zahvala tudi vsem onim, ki so dali svoje avtomobile brezplačno v posluho in sicer: Ludwig Oden, Miss Bertha Ando, Mr. in Mrs. A. F. Babič, Jr., Mr. in Mrs. Anton Babič, Sr., Mr. John Barkovich, Frank Ogrin, Steve Herstek, Mrs. Vidensek, James Bartol, Joe Kroshoc, Otto Roll, Albert Tabran, Frances Rupert Cadets SZZ, št. 14, in Mr. Henderson.

Hvala onim, ki so prišli kropiti pokojno, ko je ležala na mrtvaškemu odru ter onim, ki so jo sprejeli na njeni zadnji poti.

Zahvalo naj sprejme August F. Svetek, pogrebni zavod za vzorno vodstvo pogreba in najboljše vsestransko posluho. Hvala članicam od SZZ, št. 14, ki so nosile krsto.

Srečno ljubljena soproga in mati, spavaj mirno pod zeleno rušo. Bolest je v naših srcih in grenke solze v naših očeh, saj smo izgubili Tebe, ki smo Te tako ljubili. Spominjali se Te bomo vedno s hvaležnostjo in ljubeznijo, dokler se ne snidemo enkrat na kraju večnega mira in blaženstva.

Žalujoči ostali

Joseph, soprog

Ann, poroč. Ajer, Sophia, Justine, Jennie, hčere.

Charles Zupančič, brat

V stari domovini zapušča očeta in tri polsestre.

Cleveland, Ohio, 12. junija, 1939.

OGLAŠAJTE V "ENAKOPRAVNOSTI"

"MY CARLTON STAINLESS STEEL WARE IS THE BRIGHTEST SPOT IN MY KITCHEN...AND IT STAYS BRIGHT"

Get acquainted with this new wonder metal that cooks better, permanently retains its gleaming lustre, won't stain, rust or darken, cleans easier, lasts longer and safeguards health. Try it in your own kitchen—it's the best demonstration you can make of the economy and value of this beautiful cooking ware.

SEE IT TODAY AT

SUPERIOR HOME SUPPLY
6401-03 SUPERIOR AVENUE.